

Redacțiunea A. ministratiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Escrieri neapropiate nu se pri-
mesou. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de administrație:
Brașov, p. ața mare Nr. 22

Inserate mai presede în Viena
Andolfi, Mosse, Haasenstein & Vogler
(Otto Maas), enri: Schölk, Alois
Hernd, J. M. Duka, A. Oppel, J. Don-
nberger în Buapeta: A. V. Goll-
berger An on Mosse, Eckstein Bernat:
in Frankfurt: G. L. Danks; in Ham-
burg: A. Steiner.

Prețulu inserțiilor: o seriă
garmonă pe o colônă 8 cr.
și 30 cr. Imbru pentru o pu-
blicare. Publ. Ari mai deose
după tarfă și favoală.

Declame pe pagina III-a o
seră 10 cr. v. a. s. au 80 ani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ)

„Gazeta” este în fă-care di.
ABONAMENTUL PENTRU ANSTRO-UNGARIA!
Pe unu anu 12 fl., pe șee- luni
6 fl., Pe trei luni 3 fl.

PENTRU ROMÂNIA ȘI STRĂINĂTATE:
Pe unu anu 40 franci, pe șee
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.

Se prenumără la tôte oficiile
postale din întru și din afară
și la dd. colector.

ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOVU:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe unu anu
10 fl., pe șee luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. On dusul în
casă: Pe unu anu 12 fl., pe
șee luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 cr. v. a. s. au
15 bani.

Atâtă abonamentele câtă p
inserțiunile suntă a se plă-
tuante.

Nr. 237.—Anul LIII.

Brașov, Duminecă 21 Octomvre (2 Noemvre)

1890.

Brașov, 20 Octomvre v. 1890.

Mare lucru, fraților, noi unu milion și jumătate de Români în țera Ardélului și n'avem nici atâția măestri și neguțatori de ai noștri, câți are cea mai slabă nație din țera!

Imbogățescu-se cu creștarii noștri Jidovii, imbogățescu-se Armenii, imbogățescu-se Ungurii, numai ai noștri omeni nu se imbogățescu, pentru-că banii noștri nu merg la omeni de ai noștri, ci merg în mâna străinilor, cari cu banii noștri proprii ne subjugă și se fac stăpâni peste noi.

Dacă așa stă treba, deșu nu e mirare, că ne cupleşce sărăcia de tôte părțile și nu putem apuca la nimic.

Bine a disu cine a disu, că măestria-i plugu de aur, și apoi soră bună cu măestria este și negustoria. Fericitu este poporul, care le are aceste două, pentru că industria și comerțul, adecă măestria și negoțulu, sunt în mâna unui poporu două arme totu așa de puternice, ca și sabia și glonțulu.

Nu numai cu sabia și nu numai cu glonțulu se răboiescu împărățiile și poporele lumei. Belgia, de exemplu, este o țerișoră mică, der cu tôte acestea prin industria și comerțul ei a ajunsu să subjugă și să ridice de-asupra altor țeri cu multu mai mar și mai puternice ca ea.

Puterea armată a jucat unu rolu secundaru la cucerirea multor teritorii. Politica economică a fostu cea dintău, care a făcutu pe poporele dela răsăritu atărnătoare de poporele apusului. Prin industria și comerțu, prin aceste două arme puternice, s'au făcutu poporele cele culte din lume stăpânitoare asupra altor popore;

prin aceste două arme s'a făcutu Anglia stăpânitoare Indiilor, prin aceste arme s'a ridicat și Franca la mărirea, la care se află ea astăzi.

Apoi precum se întemplă în viața poporelor, totu așa se întemplă și în viața omenilor singuratici. Ai ajunsu să cumperi ceva dela străinu? — prin aceta numai decâtu te-ai făcutu dăjdiarul s'eu tributaru străinului; și-ai făcutu o haină, și-ai făcutu o casă, mėsă, plugu și grapă la unu măestru? — prin aceta lucru firescu, că te-ai făcutu dăjdiaru măestrului, pentru-că din venitul tău, din rodulu muncii tale, trebuie o parte să o dai măestrului; apoi decâtă măestrulu, de care te-ai folositu, nu este român, ci e unu străinu, etă că te-ai făcutu dăjdiaru străinului, care de multe ori este chiar cel mai mare dușman alu nației tale.

Până la anul 1848 noi toți amu fostu dăjdiarii străinilor, deorece aceta — temându-se, nu cumva să le luăm din gură bucătura cea grasă — pe noi Români ne opriră prin lege de-a învăța măestriile, și astfel nepuțându avu măestri de Români, trebuia în casu de nevoi să alergăm la străini. Pe calea aceta cu toții amu devenit dăjdieri, s'eu cum se dice, tributarii străinilor.

Dela 1848 încocă însă lucrurile s'au schimbatu, căci prin sângele vėsătu de părinții și moșii noștri, amu căpătat și noi dreptulu de a învăța măestriile și astfel ni-s'a datu posibilitatea de-a scăpa de sub jugulu străinilor, de-a nu ne mai face tributarii acestora și de a avu și noi măestri noștri, de cari să nefolosim și la cari să se oprăscă banii noștri pentru a nu trece în mâni străine.

Durere însă, că de acestu dreptu nici astăzi nu ne scim folosi cum se cade. Noi și astăzi suntem tributarii străinului, și astăzi vedem cum duc la orașe ținuturi întregi românescu câștigulu muncii lor și acolo, nu se caute a intra într'o prăvălia românescu s'eu a se ajuta de unu măestru român, ci dau banulu orbescu, cui îi vine la îndemână. Dacă unu neguțatoru ori unu măestru român a deschis unu negoțu ori unu atelieru de lucru într'unu orașu ungurescu, Ungurulu îl incunjură fiindcă e Român, er decâtă nici Românii nu voru ține sēmă de el și nu-l voru sprijini, va fi silitu bietulu ca să-și ascundă firma românescu numai pentru-ca, decâtă Românii îl incungiură, cel puținu Ungurii să nu-l mai incungiure.

Acesta nu este lucru puținu. De vre-o douăzeci de ani se străduiescu mereu anumiți bărbați luminați de-ai noștri, ca să creze și între Români o clasă mijlocie; intemeiat'au spre scopulu acesta reuniuni anume pentru sprijinirea și reslătirea măestriilor între Români; înființat'au stipendii și ajutoare, și mulțamită neobositei lor stăruințe, amu și ajunsu până la atăta, că unu număr frumosu de copii români învăța și a învățat măestri. Astfelu d. e. singur numai în Brașovu, dela anul 1869 și până în anul trecut, învățaseră măestriile 710 copii români. Socotiți acum, decâtă numai în Brașovu s'au aplicat atăția copii români la meșteșug, câți voru fi ore cu toții laolaltă, socotindu-se și cei din celelalte orașe ale țerei?

Dacă însă ne întrebăm, că ce s'a alesu și ce se alege cu acestu frumșelu număr de învă-

țacei români, rezultatulu la care ajungem este foarte trist, pentru-că numărulu măestrilor români, câți îi vedem pe la orașe, nici pe departe nu corăspunde cu numărulu învățaceilor, cari au învățat măestrii. Se pare deră, că ei s'au perdut și se perd printre străini, pôte chiar din cauză, că Românii nu-i ajută.

Așa nu mai merge, fraților; nu mai merge, ca noi să fim dăjdieri străinilor. Trebuie să ne organizăm, să ne înțelegem la olaltă și să nu mai umblăm ca oile cele perdue. Preoții și învățatorii noștri să mergă înainte, er poporul să-i urmeze. Banulu în mâni străine să nu-l lăsăm să trecă, să nu mai cumpărăm rușinea noastră cu banii noștri proprii. Pe măestrii și neguțatorii noștri să-i ajutăm, căci dela ei vomu aștepta și noi ajutoru în casuri de nevoie, er nu dela străini.

Revista politică.

Dinăuntru. Corbulu alb alu Ungurilor, deputatul cercului Caransebeșu, Ludovicu Mocsary, a scos de curēndu o nouă broșură politică, în care se ocupă de starea de față a Ungariei și de viața partidelor din țera. D-lu Mocsary arată în broșura sa greșelile, ce guvernulu ungurescu le-a comis față cu naționalitățile nemaghiare prin prigoniri de tot felulu din cari au urmat întărirea și mai multă a naționalităților în sentimentele lor, precum și continuele agitațiuni, cari țin țera în continuă fierbere. Mocsary apoi vorbesce de partida kossutistă, de desidentulu Ugron, pe care îl numesce trădătorulu partidei independente, din care a eșit numai pentru a se apropia de cei cu oile pline. — Mocsary, avēndu în vedere viitorulu mai depărtat, propune, că pentru recăștigarea independenței Ungariei și pentru scăparea ei de in-

FOILTONULŪ „GAZ. TRANS.”

Tērgulu lui Sān-Petru.

(Snová).

Avea Sān-Petru o codobatură de vacă, — piele uscată pe oșe seci — și vrea s'o vëndă. Pornitū pe acestu cugetu, câte tērguri în șapte țeri, tôte de-arēndulu le-a bătut; de vëndutū — apără Dōmne.

Făcatură pe omulu sēracū.

Unulu dicea, că-i uscată ca pruna, altulu, că-i din vremea popului, alu treilea își făcea haz, că-i mare câtū capra. Cu unu cuvēntū, câți o vedeau, toți aflau ceva de cărpitū la ea.

Sān-Petru grāia și nu prea, că vede, că — date puținu prin ciuru, — aprōpe tôte vorbele se potrivescu.

Una totuși nu pricepea: cum se face, că elū nu pōte vinde de feliu, când nu toți omenii ducū frunte de iosagū în tērgu și când nu la toți plouă pițulele pe-o formă?!

Că nu i-a picatū noroculu în tērgulu dintăiu, — trecă; că în tôte celelalte nu l'au întrebatū nici

măcarū la ce-a venitū, — asta îl nēcăjea.

„Și ce ești nēcăjitū, moșule?” ilū agrāi unu străinu, apropiāndu-se de elū.

— „Lasă-mē tocării mele,” rēspunse Sān-Petru, „nu'ntrēba, că mī-am māncatū o parte din viēța cu amarulu āstū de vacă, de când batū drumurile inzadarū, ca s'o vëndū.”

„Și ore se pōte?!”

— „Că se pōte o sciu prea bine, că m'am sfirșitū cu umbletele.”

„Dēr totuși cum? dōră e benicā, dōră e scivitā, ori dōră e rea din soiu?”

— „Și benicā-i, și scivitā și rea din soiu — tōte-sū pe ea.”

„Și dumnea-ta o spui?”

— „Se'nțelege, că numai ce nu mi-oiu pāngāri sufletulu pentru o sērāciā de vacă.”

„Așa, moșule, nici nu o vei vinde în veci, că tērgurile nu se facū așa; tērgulu se face cu vorbe și decâtă pui două-trei vorbe pe lāngă iosagū, cumpēratorulu se'mlādiā și-ți plātește mai multū vorba, decâtū pelea lui. Iosagulu, chiar

bunū se fiā elū, fără vorbe trece rēu.”

Sān-Petru puse la cumpānă vorbele străinulu și limba cumpānei clătina într'acolo, că deșu omulu acesta a disu ceva, din ce învățā atāta, că are să stea cu vorbe pe lāngă vacă și s'o dea cu prețū, să te miri de mare.

Tērgulu mai apropiatū cădea ca poimāne și nu era depārtare de deice pușcături; cu tôte aceste Sān-Petru își gāti desagii chiar de acuma și-și aninā sumanulu înfășuratū frumosū între cōrnele vacii — cum se șede bine la tușeri — ca să nu scape noroculu celū bunū.

Tērgurile și pe atuncī le alcătuiā sumedenia omenilor adunāți din jurū împējurū, unii se cumpere, alții se vëndū, cei mai mulți se casce gura la mirozeniele de prin comedii.

Sān-Petru sta cu vaca unde era mulțimea mai îndesatā și aștepta ursitulū.

Unu tērgaru se apropiā de elū.

„La ce țeni vaca?”

— „La 70 de zloți și mai puținu nimicā.”

„Unde socotesci, omū bunū;

dēr nu veți, că-i numa oșe inșirate și mai mică decâtū o capră?”

— „Asta oșe'nșirate?... asta capră?” — focāri Sān-Petru. „Dēr ce vorbesci?”

„Vacă ca asta nu ți-a intratū în ocolū de când ești... ți-o spunū eu, care am crescut'ō și m'am îndulcitū de lāptuțu ei. Așa cum o veți, ciungă și uscată, plātesce pe douăzeci de vaci, numa că decâtă-i omulu asupritū, de acolea trebuie să rumpā, de unde are, ca să se ușureze.”

— „Totuși e pré mică de prețulu acela.”

„Cum se fiā mică, zidū de vacă ca asta? pe bētrānețele mele, așa vacă nu capeți să umbli tôte tērgurile.”

Tērgarul se mai uitā de două-trei ori la vacă, apoi îi plāti prețulu.

Sān-Petru puse banii la șerparū, veselū de tērgulu ce-a făcutū.

„Totuși bună minte mē învățā străinulu acela”, cugetā în sine, și dete unu ocolū să-și cumpere una alta pe sēma căsii.

In scurtū a și cumpērātū, dēr

fluențele austriace și de guvernul militar austriac, guvernul ungar se siléscă a ajunge la bună înțelegere cu naționalitățile, adecă se se împace cu ele. Elu provôcă pe partida independentă, se se apuce de această lucrare, care decă va succede, ea va avé însemnătatea unei noué fondări a patriei.

„Pesti Naplo“ dela 29 Octomvre, ocupându-se într'unu primu articulu cu această broșură, scupă focu și pară și strigă câtă îl ia gura, că Mocsary propune: în locu de împăcinire cu Austria, împăcinire cu naționalitățile; în locu de tocmeli cu Austria, tocmeli cu Românii, Slovacii și Sârbii și cu consăngenii acestora. Fôia unguréscă apoi dice, că mai ușor li-e Ungurilor a se ferici cu regele și mai tare se potă încrede în sănțenia tocmeli acesteia. Dela regele, continuă fôia unguréscă, primimă o parte din putere, naționalitățile însă, ce potă se ne dea în dreptu și în putere? Din contră ele ceru parte și pretindă dela noi ce nu le putemă da. Plângerile lor potă se fiă îndreptățite în parte, dér pretensiunile și politica lor, care negă statulu maghiar în nici unu casu nu potă fi îndreptățită față cu noi, cari vremă o Maghiaria. Deslagarea așa-déră nu potă fi alta, sfêrșește „P. N.“, decătă crearea unui puternicu stată de drept. Acesta face fiă-căru dreptate și siléscă pe naționalitățile la cinstirea lui, așa-déră impune. Dér asta încă nu'i desultu. În ministeriu trebuie se existe o politică tréză și unu spirită creatoru, care se conducă afacerile Unguriei: ne quid respublica detrimenti capiat.

Fôrte bine! Așa-déră stată puternicu de drept! Dér amă dîșă noi Românii, și în genere naționalitățile vre-odată, că nu dorimă unu stată de drept? Din contră, naționalitățile totdeuna au accentuâtă crearea unui stată de drept. Oblăduirea unguréscă și în genere pressa maghiară însă și au pusă înaintea ochilor unu altu programă politică, a căru scopu e, ca cu vorbe frumôse și împănate cu chichițe kulturegiletiste se amăgescă opinia publică maghiară, desfigurând adevêrul, pentru ca se nu se potă vedé prăpastia, ce s'a deschisă între Maghiari și naționalitățile.

D-nii dela olăduire cu „Pesti Naplo“ în frunte nu suntă atât de ecuitabili, ca se nu pretindă dela naționalitățile lucruri, cari se opună în modu revoltatoru convingerilor lor. Pretindă adecă se ne lăpădamă, de dragulu „statulu maghiar unitar“, de limba și naționalitatea noastră, uitându-și, că în punctulu apărării vieții noastre naționale nu putemă și nu vomă puté cunosce nici o

deosebire; în acestu punctu Maghiarii, ca ori și care altu streinū, ne suntă dușmani declarați.

Conferința alegătorilor români

ținută în Sibiu la 27 și 28 Octomvre 1890.
(Raportu specialu alu „Gazetei Transilvaniei“.)

Sibiu, 28 Octomvre n. 1890.

Despre decursulu conferinței generale a alegătorilor români, convocată pe zilele de 27 și 28 Octomvre n. c. la Sibiu, raportăm următoarele:

La conferință s'au prezentat cu totulu 136 delegați români, reprezentând 69 cercuri electorale. Delegații s'au întrunitu la 10 ôre dimineața în sala cea mare dela „Împêratulu Romanilor“, unde se adunase multime de publicu. La masa diariștilor se aflau reprezentanții diarelor: „Pester Loyd“, „Nemzet“, „Pesti Hirap“, „Erdelyi Hirado“, „Tageblatt“, Redactorulu diarulu „Românische Revue“, reprezentantulu dela Bureax Engel pentru foile din Berlinu și specialu pentru diarul „Kreuzzeitung“; apoi reprezentanții diarelor române „Gazeta Transilvaniei“ și „Tribuna“.

Loculu presidialu îl ocupă d-lu Dr. Ioan Rațu, președintele comitetulu centralu, care în vorbirea sa de deschidere multumi delegaților români, pentru-că s'au prezentat într'unu numără atât de frumosu, arată cauzele pentru, cari s'au întrunitu, amintescă persecuțiunea presei române: „într'unu timpă fôrte scurtă“ — dise d-lu Dr. Rațu — „s'au intentat mai multe procese și cu estremă asprime au fostu condamnați la temniță mai mulți redactori ai diarelor noastre pe basa unor ordonanțe excepționale din timpul domniei legii marțiale, și aceste condamnări împreună cu persecuțiunea recentă a mai multora, resuscită numai durerea vechei rane, care durere pătrunde inima poporulu român, căci fiu acestui popor suntă cei persecutați și prin nici o sumedenia de paragrafi simțulu de iubire alu unui popor, pentru cei buni ai săi, nu se potă stinge. Cu câtă va fi mai înădușitu simțulu de durere alu unui popor, cu câtă va fi mai oprită manifestarea acestei dureri, cu atâtă este mai mare pericolulu, pentru-că inima lui nu va puté suporta timpă îndelugată durere gramădită peste durere“.

Președintele rógă pe delegați se persevereze și mai departe în gréua luptă pentru drepturile politice și naționale ale poporulu român și se pôrte și mai departe această luptă cu demnitatea, ce se cuvine unui popor de trei milioane suflete. Acestea dîcându-le, declară conțența de deschisă.

După acestea Dr. Rațu s'a retras, alegându-se ca președinte alu conferinței Vincențiu Babeșu, ca vice-președinti: Vasiliu Rațu și George Popu, notari: A. Cosma, Dr. Diaconoviciu, Dr. S. Olariu și Dr. I. Mihu.

D-lu V. Babeșu, ocupându loculu presidialu, dă cuvêntulu d-lui Dr. Vasilie Lucaciu, care ceti raportulu comitetulu centralu electoralu alu partidulu naționalu despre activitatea sa din an. 1887 până acum.

În acestu raportu alu comitetulu centralu se arată gréua situațiune, în care se află astăzi poporulu nostru: gazetele ungueresci nu mai încetază de a agita în contra Romanilor, ducendū în lume faime câtă se potă mai rele despre noi, dîcendū că suntemă rei patrioți și altele. Gazetele ungueresci lucră într'acolo, ca pe toți se ne facă Unguri, și totu pe côrda această lucrăză și cei dela cârma statulu. Legea despre egala îndreptățire a naționalităților din 1868 se calcă în picioru, drepturile noastre naționale suntă ignorate cu desêvêrșire, limba noastră națională este scôsă din viața publică a patriei noastre, dreptele noastre cereri suntă nesocotite, ba suntemă amenințați pe față în existența noastră națională.

Ce privescă afacerile, ce i-s'au încredințat comitetulu centralu din partea conferinței generale din 1887, raportulu arată: că comitetulu a redactat unu apelu cătră toți alegătorii români, arătându-le, că onôrea numelui român pretinde se nu ia parte la alegerile de deputați, afară de câteva cercuri din părțile unguerene. Comitetulu a redactat prin d-lu Iuliu Coroianu memorandumu, cu care a fostu însărcinat, dér înaintarea aceluia la tronă a lăsată s'o hotărêscă conferința de acum.

După acestea raportulu arată, ce batjocură au făcutu ômenii stăpânirii cu alegerile trecute și câte abuzuri nerușinate s'au comis cu acea ocaziune, așa că și în cele 4 cercuri, unde se credea sigură că voru isbuti Românii, aceștia au cădutu, afară de unu singuru cercu. Dér organele guvernulu nu s'au multămită cu atâtă, ci vêdendū paciența și moderațiunea politică a Romanilor, s'au atinsu cu atentate dușmănôse de mai mulți bărbați, cari în viața publică și în pressă au reprezentat cu demnitate idea națională românéscă.

Unde este scrisu în ceru séu pe pământă — dise raportulu — ca într'unu stată compusă din deosebite popore, unulu séu altulu se aibă dreptu de a nimici existența celuilaltu, séu de a-și crea bunăstarea și gloria națională pe mormêntulu celuilaltu popor? Nu? Nicăiri

acesta nu stă scrisu, ci din contră, fiă-care popor are dreptulu de a se desvolta liberu și neimpedecatū în tôte însușirile sale umane și naționale.

Raportulu amintescă în fine atacurile îndreptate în contra autonomiei bisericei noastre românesci și apoi în numele comitetulu depune mandatulu.

După acestea se alesc din sinulu delegaților o comisiune de 30, care abia își puté termina lucrările sale în ziua următoare la amêdū. Astfelu ședința a doua a urmatū în 28 Octomvre după amêdū.

La această a doua ședința a luatū parte numerosu popor român de prin satele vecine și altă lume română și străină. S'au cetitū mai multe telegrame de felicitare sosite din diferite părți locuite de Români; după acestea luă loculu de președinte d-lu George Popu, ér d-lu V. Babeșu, ca referentū alu comisiunei de trei-deci. luă cuvêntulu și însoțitū de aplausele multimei, într'unu lungu și interesantū discursu arată, că programulu naționalu de până acum, stabilitū în anii 1881, 1884 și 1887 nu se potă modera cu nici unu prețu, deôrece această ar însemna slăbiciune din partea noastră. Guvernulu calcă legile întărite de Maiestatea Sa cum îi place, ne calcă autonomia bisericilor, se amesteca în numirea învățătorilor noștri confesionali etc. Pentru a puté delătura relele, ce potă se urmeze din o asemenea demoralizați, se potfescă pe de-o parte organizare mai bună a comitetulu naționalu centralu, ér pe de altă parte sprijinirea presei naționale, astfelu, ca „cu toții din tôte părțile, dimpreună cu comitetulu, se lucrămū cu cuvêntulu, cu fapta, cu condeilū întru sprijinirea morală și materială a presei.“

Memorandulu nu s'a aflatū cu cale a-lu înainta la Maiestatea Sa, deôrece nici aici nu-i nici o nedejde. Nedejdea stă în puterile noastre proprie, și ajutorulu ni-lu vomū crea noi înșine atunci, când pe cei dela putere îi vomū face se se convingă, că Ungurii suntū multū mai slabi, decătă ca ei se potă asigura viitorulu acestei patrie fără de ajutorulu nostru alu Românii.

Sute de ani amă avutū limba slavă în biserică și nu ne-amă făcutū Slavi, ér acum ce credū șovinisti, că ne vomū face Unguri? Credū ei, că vorū isbuti se ne desnaționalizeze pe noi, pe cari vécurești întregi nu ne-au pututū desnaționaliza? — Dômnice păzesce! Se înșelă amarū, decă credū această. Pe cei dela cârmă, după purtarea lor de acum trebuie se-i considerămū ca pe nisce ômeni bolnavi. Se nu mai umblămū déră cu memorandumu pe la Maiestatea Sa, căci

când se plătéscă, ia bani de-i ai! Cată'n drepta, cată'n stânga, cată până și golulu de sub limbă... nu-i și nu-i; banii se spalăciră.

Amăritū întornă cătră casă fără bani, fără vacă, — din amăritū și mai amăritū.

Dumnețu sântulu, căci elū era tîrgarulu, cumpênesce lucrulu așa, că, pornindū pe altă cale, se-lū întâlnéscă.

— „Bună ziua Petre“, îi multămesce Dumnețu sântulu.

„Bună din mila ta“, răspunse Petru.

„Ei, dér érá ești amăritū?“

— „O Dômnice! cum n'oiu fi amăritū, când uită care și care pațu am avutū?“

„Numa după dreptate“ — răspunse Dumnețu sântulu, „căci celū ce umblă cu sabiă, de sabiă va peri, și celū ce vré se înșele pe altulu, se se înșele și elū.

„Decă te ațineai pe calea de mai dinainte, nu rățăceai, după ce însă te-ai datū jurămintelorū, a fostū de lipsă se și-se întempletă astfelū, ca se cunosci, că ai greșitū“.

— „Greșit'am, Dômnice, dér mă întorcū“.

Dumnețu sântulu a primitū pocăința lui Săn-Petru și-i dete vacă și prețulu. Săn-Petru îi multămă din totū foculu inimei, dér cugetândū la străinulu necunoscutū, nu se puté stăpâni, se nu întrebe de elū.

„Și cine a fostū, Dômnice, străinulu, care m'a învățatū se facū lucrulu acesta!“

— „A fostū „Ispita“, răspunse Dumnețu sântulu, „și celū ce ascultă de cuvintele ei, ușorū poté se i-se întempletă cum și-s'a întempletă tie“.

Kevary.

Cei doi bêtărâni.

Din Tolstoj, de Moșulu.

(F i n e.)

VI.

A patra di era ziua de Săn-Petru și Ieliseiu își cugetă: Voiu mânca cu ômenii și le voiu cumpêra ceva de sêrbătôrea asta. Cătră séră mă ducū apoi.

Érá se duse'n satū, cumpêră lapte, fărină de grâu, unsôre. A fierțū și a coptū. Dimineața Ieliseiu se duce la sfânta

liturghiă, se întôrce și mănecă cu ômenii.

În ziua aceea se sculă și femeia, putea umbla încetū. Și țêranulu s'a rasu, a îmbrăcatū o cămașă curată, bêtărâna i-o spalase, și se duse'n satū la țêranulu celū bogatū, ca se-lū înduplece se aibă milă de elū. Locurile de fênațe și arătură erau zălogite la țêranū. S'a dusă așa-déră se-lū rôge se-i dea îndêrêtu locurile până la recolta cea nouă. Supêratū se întôrse țêranulu séra acasă și plânse.

Bogatulu n'a vrutū se scie de milă, dîcêndu-i: adă banii.

Ieliseiu érá devine gânditorū. Cum se trăéscă ei acum? cugetă elū. Alții vorū cosi—și ei n'au nimicū: fênațele suntă zălogite. Secara se va côce — și alții o cară acasă — a crescutū frumosū — ei însă n'au se aștepte nimicū: desiatiua loră a cădutu în mâna țêranulu bogatū. De mă voiu depărta eu, ei érá cadū în miseria. Și gândurile lui Ieliseiu erau împărțite, și n'a plecatū séra, a amănatū pentru a doua di. S'a dusū în curte ca se se culce. Se rugă lui Dumnețu, se culcă, dér n'a pututū adormi: trebuie se mîrgă, — pân'acum a perdutū multū timpū și bani — și îi este milă de ômeni. Dér omulū nu poté

se ajute la toți. Eu nu voiamū de câtū se le aducū apă și se le dau unu călcăiu de pâne, și s'a făcutū cu multū mai multū. Acum cumpêre-le fênațū și arătură, și după-ce ai rêscompêratū arătura trebuie se cumperi copiilorū și o vacă, și țêranulu unū calū, ca să-i care snopii. Te-ai incurcatū de totū, frate Ieliseiu Cusinicū. Și acum pipăi încolū încolū, nu scii s'o iai nici în drépta nici în stânga. Se ridică, își desvêli caftanulu, pe care zăcuse cu capulu, își scôse tabachera și trase tăbacū de nasū — așteptândū, ca se i-se lumineze gândurile, dér înzadarū. Ori câtū se resgândia, nu și-a pututū gândi ceva po-trivitū. De mersū, trebuie se mîrgă, și-i era milă de ômeni. Ce se începă nu scie. Se culcă érá cu capulu pe caftanulu împăturatū. Zăcū și zăcū — deja cântaseră cocoșii — în sfêrșitū adormi. De-odată i-se pare ca și când l'ar fi trezitū cine-va: se vede pe sine însuși, gata de drumū, cu desagii și cu bêtulū, vré se iasă pe pôtă și pôtă numai pe atâtea deschisă, încătū trebuie cu greutate se iasă afară. Și elū se îndesă pe pôtă, se acată cu desagii deoparte, vrêndū se se desfacă, se acată cu obêla de ceea parte, și obêla i-se deslégă. Se

Maiestatea Sa fără de învoirea guvernului unguresc nu ne va da nimic, er de guvernul unguresc nu ne vom ruga, pentru-că n'avem la ce, nu-i cu cine te'nfelege.

După aceste espunerî ale sale, d-lă Babeşu făcî o mică pauză, lăsându se se cetescă următoarele:

I. *Adunarea generală ia spre sciinţă raportul comitetului central prezentat în şedinţa din 27 Octomvre 1890.*

II. *Pe baza acestui raport adunarea generală susţine întreg şi neatinsă programul naţional statorit şi adoptat în adunările generale ale partidului naţional ţinute în 1881, 1884 şi 1887.*

III. *Procurarea mijloacelor eficace la promovarea intereselor naţionale şi executarea concluzelor prezente, conferenţa o concrede comitetului său central, căruia îi promite totă spriginulă.*

IV. *Conferenţa generală a partidului naţional român aprobă motivele pentru care comitetul central nu a aflată până acum de oportunită a subşterne memorialul la Inaltul Tronă. Totodată, cu considerare la situaţiunea, ce s'a agravat, conferenţa generală întregesce comitetul central la numărul de 25 de membri şi însărcinează pe acest comitet cu publicarea unui memorial politic, care să cuprindă toate gravaminele poporului român, er aducerea gravaminelor la cunoştinţa Preînaltului locă să o facă când va fi de lipsă.*

Conferenţa între vine aprobări şi aplause primesce concluzele comisiunei de trei-deci cu unanimitate, considerându le ca pe ale sale.

Acum d-lă Babeşu luă din nou cuvântul, rostindu-şi a doua parte importantă a vorbirii sale, privitoare la situaţiunea din afară faţă cu ţera noastră.

Terminând d-lă V. Babeşu şi partea a doua a vorbirii sale, conferinţa a erupt de nou în vii aprobări.

Gavrilă Manu propuse şi conferinţa a ales cu unanimitate pe următorii membri în comitetul central:

V. Babeşu, Dr. I. Raţiu, I. Coroianu, G. Popă, Dr. V. Lucaciu, Eugenă Brote, Nic. Cristea, Dr. D. P. Barciuanu, Dr. Corn. Diaconoviciu, Cor. Brediciuanu, Dr. I. Mihai, Paulă Rotariu, Dr. N. Oncu, F. Mihalyi, Dr. G. Popa, F. H. Longină, M. Popoviciu, I. G. Popă, V. Ignată, A. Filipă, V. Raţiu, Dr. A. Mureşianu, L. Ciato, A. Cozma, P. Barbu.

D-lă V. Babeşu, reocupându apoi scaunul presidială, a dată espresiune loialităţii noastre faţă de înaltul Tronă

şi Dinastiă; Conferinţa întregă s'a ridicat în picioare şi a erupt în urări de „să trăiescă“.

Preşedintele mulţumesc în termină călduroş pentru viulă interesă şi maturitatea, ce delegaţii şi de astă-dată au dovedit.

La propunerea d-lui P. Rotariu, conferinţa esprimă mulţumită d-lui V. Babeşu şi întregului birou.

Preşedintele declară apoi şedinţa de închisă şi cu acăsta conferinţa s'a terminat şi delegaţii s'au depărtat.

In amintirea lui V. Alexandri.

Nu de multă o scire durerosă şi tristă, care s'a lăşit ca fulgerul a vestită tuturor, că fala şi mândria noastră naţională, dulcele poetă V. Alexandri ni-a părăsită fizice, dicemă fizice, pentru-ca spiritul lui va trăi vecinică câtă vreme va bate o inimă română. În toate părţile locuite da Români s'au serbată parastase şi s'au ţinută festivităţi în memoria marelui poetă. Cu bucură deci amă salutată nobila ideă a capului profesorală dela gimnasiul român din locă de a arangea o festivitate comemorativă pentru neuitatulă poetă, resuscitând prin acăsta şi mai multă în inimele eleviloră dela şcolele române din Braşovă meritele nepreţuite ale marelui reposită, care prin lira lui a cântată cu atăta entusiasmă vitejia străbună.

Festivitatea a fostă demnă de umbra marelui poetă. Dumineca trecută, după serviciul divin s'a serbată în biserica Sf. Nicolae din prundă ună parastă pentru odihna sufletului defunctului. Au oficiat: părintele prot. Ionă Petrică, parohii B. Baiulescu, Vasile Voina, V. Sfetea şi diaconulă Priscu. Corulă a fostă condusă de d-lă profesoră N. Popovici. Biserica era înşesată de publică. De faţă erau membrii diferitelor corporaţiuni, cari au fostă anume invitaţi şi toţi elevii şcoliloră de aici. După amăci la orele 3½ ună publică foarte numerosă şi alesă se adună în sala cea mare a gimnasiului, unde s'a executată următoarea programă: 1) Corulă institutului a cântată pētrunđetorulă imnă „Cânteculă ginte latine“ de Marchetti, condusă de d-lă N. Popovici. 2) D-lă profesoră A. Barseanu a ţinută ună discursă ocasională asupra vieţii şi activităţii poetului foarte potrivită şi frumosă. 3) „Stelele“ şi „Seguidilla“, romante de Alexandri, musică de G. Dima au fostă cântate de d-lă N. Popovici cu multă dulceată. Acompanimentulă la piano la ţinută d-şora M. Dobreanu cu

corecitate. 4) D-lă profesoră V. Oniţă a declamată monologulă lui Despotă Vodă în scena temniţei din poema dramatică a lui Alexandri. Declamaţiunea d-lui Oniţă a fostă atătă de perfectă, încătă după terminarea monologului publiculă a răsplătită pe declamatoră cu furtunose aclamări şi aplause. 5) Corulă bisericesc, totă sub conducerea d-lui Popovici, a cântată frumosă „Horă Dobrogeană“, cuvinte de Alexandri, musică de N. Popovici.

Cu acăsta s'a încheiată demna şi frumoasă festivitate.

Cestiuni de vieţă pentru poporulă nostru.

II.

Lumina. „Aşa se lumineze lumina vōstră înainte omeniloră, ca vedēnd faptele vōstre“—auđimă în biserică— „să mărescă pe tatălă celă cerescă.“

Luminată în adevēru, şi fără carte, este poporulă nostru; numai să fiă norocosă a avē pe cineva de aprōpe să-i arate ceva bună, folositoră şi de bunăstare, şi elă îndată face. Şi ce credeţi, în câţiva ani n'ar putē fi şi acestă poporă disciplinată: cu ordine, cu bună rēnduēlă, cu curăţeniă, cu activitate, ca şi poporulă săsesc, numai să i-se predea şi lui o astfel de catichisaţiă? Până nu era constituţiă, era o catichisaţiă schiōpă, dēră totuşi avea rezultate. De când cu constituţiă, s'a botezată ea şcolă de repetiţiă şi s'a lăsată în sarcina oboşiloră noştri învăţatori, cari mulţi fără să vrē postescă. Ară face sērmanii şi acăsta datoră fără plată, însă n'au şcolari, decătă foarte puţini. Este de dorit, ca în aceste cestiuni să fimă mai serioşi.

Cultura poporului nostru. Decă nu e bine să umblăm pe întunecă fără lumină, aşa nu e bine să vieţuimă fără cultură, că te împedeci điva la amăci şi te înşelă toţi vedēndă cu ochii; iţi dică să pună degetulă şi punēdu-lă ţi-s'a arsă; să mergi pe unde n'ai umblat şi nici n'ai auđit; să perđi averea prin focă şi grindină, că n'ai sciută să le asigurez; să plătesci şi să nu scii ce a scrisă că ai plătit; să plătesci de câte două-trei ori şi alte o miă de pedeci đilnice, la cari auđi pe omeni dicēndă: ce să facă,

decă sunt prostă şi nu sciu carte?!

Aşa-dēră carte şi iar carte, omeni bună! Cultura o predă şcolă, învăţatorii. La noi pe câtă se preţuesce cultura, pe atătă se şi plătesce. Sermanii învăţatori! Am cetită concurse prin điarele noastre şi m'am scărbită. Auđiţi, 40 fl., đii patru-deci floreni salarū pe ană! Mai multă are cea din urmă servitōre, că ea are şi măncarea. Cele mai multe concurse s'au publicată cu 100—200 fl. Acestă salarū încă este de obicei mai mică, decătă simbria unei slugi, căci sluga are şi măncarea.

Se đice, că n'avemă ce face. Ba avemă ce face, domniloră. Cheltuimă şapte mii de florini pe ană cu sinōdele, fără a se renta. Să se alēgă membri, cari — ca mai înainte — să lase diurnele învăţatoriloră şi astfel să vedimă, că voimă cultura.

Lăsămă şi acăsta cestiune Venerateloră Ordinariate, căci ele suntă mai de-aprōpe chiamate.

Limba română, cântă poetulă: „Multă e dulce şi frumoşă limba ce vorbimă, altă limbă armoniōsă, ca ea nu găsimă“. Poporulă nostru o vorbesce, că alta nu cunoşce. Unii dintre cărturarii noştri însă se întrecă cu vreme şi fără vreme să arate, că suntă şi alte limbi şi vorbescă ei între ei o altă limbă. O astfel de întrecere strică. Cătă pentru frumoşea limbei române, imă dau părerea, că ar fi bine să înveţe copiii poesii romānesci de ale lui Alexandri, Bolintineanu, Sionă etc. şi să le cante. Referitoră la cântare se observă o scădere: nu se mai aude la sate cântare ca mai înainte. Vēra, când călătoriam, trebuia să oprescă trăsura, ca să auđă frumoşele cântece ale poporului nostru, care la sapă ori la cōsă lucra de dragă cântandă. Sēra, când se duceau feciorii şi fetele în şedētōre, încă te desmierdă auđēndă cântecele loră. Acum în unele părţi pare că le-a secată glasulă. Asupra cânteceloră, decă mi ar cere cineva sfatū, i-aş đice: *Frate! Fă-ţi voiă bună prin cântare, că voiă bună dă vieţă şi însufleţire.* Cărturarii noştri dela sate ară fi să nu lase amōrtirea. Limba frumoşă o înveţă poporulă din poesii.

silesce să scape, — dēr, etă nu gardulă ilă opresce, ci fata, ilă ţine şi strigă: moşule, bunicule, dă pāne! Elă se uită la piciorulă său: de obelă ilă ţine mică. De pe ferēstră privescă bētrāna şi ţeranulă. Ieliseiu se tređi şi-şi đise cu voce tare: māne voiă rescumpēra arătura şi fēnaţulă, voiă cumpēra ună cală şi pentru copii o vacă. Decă trecă marea să cauţi pe Christosă, atunci ilă poţi perde din tine însuţi: omeniloră acestora trebe să li-se ajute. Şi Ieliseiu dormi până dimineţă, se sculă de vreme şi se duse la ţeranulă bogită, rescumpēra arătura şi-i dete şi bani pentru fēnaţ, Cumpēra o cōsă — chiar şi o cōsă o vēndură — şi-o duse ţeranului. Ii đise să cosescă numai decătă. Şi elă însuşi umblă prin sată şi tērgui dela crşmară ună cală şi o trāsura. Dup'aceea se duse mai departe să cumpere o vacă. Mergēndă d'alungulă drumului, ajunge două ţeranc. Ele mergeau înainte lui şi povesteau. Şi le aude vorbindă despre elă.

„La începută“, đise una din femei „nu pricepea de locă, ce felă de omă este elă, credea, că e ună peregrină de rēndă. A venită să bea şi-a remasă acolo. Tōte le-a cumpērată elă, spunū ei. Am vedută eu însu-mi cum a tērguită la crş-

mară cală şi trāsura. Suntă totuşi în lume astfel de omeni! vrēu să mă ducă, ca să vedă.“

Băgāndă Ieliseiu de sēmă, că-lă laudă pe elă, hotărî, că mai bine să nu cumpere vaca. Se întorse la crşmară, plătesce preţulă, inhamă calulă la trāsura şi plecă spre colibă. Ajunge la pōrtă, stă în locă şi se scobōră. Omenii vedură calulă şi se mirară. Şi ei presimţiră, că elă l'a cumpērată pentru ei, dēr nu îndrāsniar să şi-o spună. Ţeranulă eşi, ca să deschidă pōrta.

„De unde ai calulă, bunicule?“ întrebă elă.

— „L'am cumpērat, l'am cāpētată iefintă. Cosesce-i iērbă pentru nōpte.“

Ţeranulă desprinse calulă, cosi o sarcină de iērbă şi o puse în iesle.

Se culcară. Ieliseiu se culcă afară, luāndu-şi şi desagii cu sine. După ce se făcū tăcere în casă, elă se ridică, se încălţă, îmbracă caftanulă şi plecă la drumă după Iefimă.

Ieliseiu se dusesse cincă verste. Incepea să se reverse de đii. Se aşedă sub ună pomă să-şi numere banii. Lui îi rămāsēsēră şēptespredece ruble şi douădeci de copeci. Ei, gândi elă, cu banii acēstia nu treci tu marea; şi a cerşi în nu-

mele lui Cristosă, acăsta ar fi pentru mine ună pēcată şi mai mare. Cumētru Iefimă va ajunge şi singură acolo şi va aprinde o lumină pentru mine. Şi pe mine, făgăduinţa mă va apesa până la mōrte. Domnulă e bună şi va avē răbdare...

Ieliseiu se ridică, îşi aruncă desagii pe spate şi plecă pe drumă îndērētă. Ca să nu-lă descopere omenii, umblāndă după elă, ocoli satulă. Şi în curēndă ajunge acasă. Când plecase cu Iefimă, ce greu îi păruse drumulă. Une-ori abia se mai putea ţinea pe picioare, tārāndu-se în urma soţului său. Când se întorse însă i-a dată Dumneđeu, de n'a simţită nici o oboşelă. Merge jucāndu-se, pāsescē uşoră, băţulă face pe đii, ca la şēptedeci verste.

Ieliseiu ajunge acasă. Recolăta era deja cărată. Ai lui se bucurară de reîntōrcerea bētrānului loră. Ei ilă iscodeau cum şi ce, de ce s'a despărţit de tovarăşă, de ce a venită acasă fără să fi ajunsă la ţintă?

„N'a voită Dumneđeu, să ajungă la ţintă, pe drumă mi-am pierdută banii şi am rămāsă de tovarăşă. Aşa nu m'am putută duce mai departe. Iertaţi-mi în numele lui Christosă.“

Şi elă a dată bētrānei banii rămāşi şi o întrebă despre lucrurile de acasă. Tōte erau în rēnduēlă, nimic nu s'a negligat, ei trăiseră în pace şi unire.

Familia lui Iefimă află în điva aceea de sosirea lui, şi întrebă despre bētrānulă loră.

Bētrānulă vostră s'a dusă voiosă, ne-am despărţită trei đile înainte de Sān-Petru, am vrută să-lă ajungă, dēr mi s'au întēplată unele lucruri neaşteptate: mi-am pierdută banii. Cum să mă ducă mai departe? M'am întorsă.“

Omenii se mirară, că ună omă aşa de înţeleptă s'a putută purta aşa prostă — s'a dusă şi n'a ajunsă, numai bană a prāpădită. Se mirară de asta, pe urmă însă se uitase tōte. Nică Ieliseiu nu se mai gândia la călătoră lui, cu bărbăţă se apucă de lucrulă său: cu ajutorulă feciorului său aduse lemne pentru iērnă, imblăti cu femeile, acoperi şura şi îngrijă de cojniţe. Đece stupi împreună cu roiurile îi dete vecinului. Bētrāna ar fi đisă ceva pentru roiuri, dēr nu cūteza, Ieliseiu însă scia, ce se cuvine vecinului: în locă de đece, şēpte-spre-dece stupi. După-ce s'au gātātă tōte, şi-a trimisă feciorulă să lucre la alţii. Er elă se puse la lucrulă său de iērnă: im-

Dela o vreme tovarășul său îi dîsă; „Să vede, prietino, că tu ai umplut pantea de dinaintea desagilor tîi cu scăderile altora, de le ai mereu în vedere, er ale tale le-ai băgat în partea cea dindărptă, ca să nu le vezi și să nu vorbești despre ele. Crede-mă, prietino, că mai mult folos ai ave decă ai întorce desagii, ca să ai înaintea ochilor mai întăiu scăderile tale apoi ale altora.

Omul acesta adevărul a grăit; *flesce-care trebuie mai întăiu ș și cunoscă scăderile sale și să se silască a-le înpuțina și stărpi, și numai după aceea să caute după ale altora. Să nu i-se implinască vorba ceea; „vede țandura în ochii altuia, er berna într'oi săi ba.“*

II.

Cele șapte vergele.

Unu tată bătrănu avea șapte feciori, cari nu prea trăiau bine la oltă, ci adese-orî se certau și se dușmăniau unul cu altul. Bătrănul părinte vedea cu durere, că după mórtea lui, cërta și neînțelegerile dintre fiii săi le va fi spre mare stricăciune și în curendă vor ajunge la sapă de lemn. Decî într'o di îi adună pe toți în jurul său și arătându-le șapte vergele legate în mănunchi, le grăi:

„Etă, fii mei, aci șapte vergele; care din voi le va puté rumpe, va primi dela mine o cinste frumoasă.

Feciorii să încercară toți pe rând, dër nici unul nu puté să rupă vergelele. Toți dîseră de-o potrivă, că „nu se pôte“.

„Ba să pôte“, le dîse bătrănul, „lucrul este fôrte ușor“. — și dîcând aceste deslegă mănunchiul și rupse vergelele una după alta fără mare ostentelă.

„Așa se pôte“, strigară feciorii toți de-odată.

„Fii mei“, le cuvântă atunci părintele lor, „ceea-ce s'a întemplat cu vergelele, aceea se va întempla și cu voi. Decă veți ține la oltă, veți puté înfrunta ori-ce primejdii, er decă ve veți dușmăni unul cu altul și se va încuibă neînțelegerea între voi, va fi vai și amarul de capul vostru, căci dușmanii ușor vă vor rēpune.

Bine a grăit bătrănul, căci așa este: *buna înțelegere și unirea, dă și celor slabi putere, er gîlcova și neumirca și pe cei tari îi slăbesce.* Acesta ni-a spus'o și marele nostru cîntăreș Vasile Alecsandri, scriind în versuri:

Unde-i unul nu-i putere

La nevoi și la durere;

Unde-să doi, puterea crește

Și dușmanul nu rēsbese.

Caracterul.*)**I. Formarea caracterului.****4. Influența căsătoriei.**

A dîs Domnul Dumneșu, nu este bine să fiă omul singur, să facem lui ajutoră asemenea lui. I. Mois. 2, 18.

Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mamă-sa și se va lipi de muierea sa și vor fi amēndoi un trup. I. Mois. 2. 24.

Bunătatea femeii, cu ochii ei frumoși, să mē cāștîge. Shakspeare.

Asupra caracterului atăt al bărbatului, cāt și al femeii, precum de sine se înțelege, înriuresce fôrte mult și a înriuritu totu-dēuna traiul lor împreună. Despre înriurinta mamei am vorbit la început. Și precum femeia e datore a nutri și a cresce copiil, așa este ea și conducătorea și sfătuitoarea tinerimei mai cōpte, este amica și soța bărbatului, fiă ca mamă, soră seu mirēsă și soțîă. C'unu cuvētū, influența femeii conduce mai mult seu mai puțin destinul bărbatului spre bine, seu spre rēu.

Dumneșu a făcut pe bărbat și pe femeă, dāndu-le o chiămare deosebită, de care nu se pot lăpēda, decăt spre stricăciunea lor. Dēr amēndoi au cele mai strînse legături între oltă. Omenimea are lipsă și de bărbat și de femeă, ea nu pôte exista fără unul, seu fără de celalaltu sexu.

Deși soți și egal îndreptățiți, totuși în ce privesce mēsură puterilor lor, este mare deosebire între bărbat și femeă. Bărbatul este mai puternic și mai vênjosu femea mai gingășă și mai sēmțitoare. Frumosu dîce Schiller: Putere așteptu dela bărbat, elu se sustină demnitatea legeri; dēr adevărată regină este numai frumșeta femeșcă a femeii.

Bărbatul domnesce dēr prin putere, fiă puterea corpului, ori a spiritului; dēr deși capul, este care domnesce, asupra lui totuși înriuresce inima. Trebuie dēr să se cultiveze inima bărbatului tocmai așa, ca și capul seu mintea femeii. Unu om fără de inimă este totu așa de respingător, ca o femeă prōstă. Trebuie dēr să fiă

*) După Smiles-Schramm. A se vedē Nr. 219 alu „Gaz. Trans. din anul curențu.

desvoltate tōte facultățile în consonanță unele cu altele și cu chiămarea omului în genere, pentru-că puterile să-și potă ține mai tārdu echilibrul una alteia. Fără simpatia și fără considerația față cu alții omul ar fi o ființă murdară, egoistică și tēmpită, și fără cultivarea spiritului și cea mai frumoșă femeă n'ar fi mai bună, decăt o păpușă.

Este o părere lăpită, și precum mulți cred, favorabilu despre femeă, că tocmai slăbiciunea ei deșteptă admirațiunea nōstră. Sir Richard Steele dîce de pildă: decă ar fi să compunem prototipul unui bărbat, l'am dărui cu înțelepciune și cu putere, deorece acestea sunt trāsurile fundamentale ale bărbăției. Femeii însă i-am dă blāndetă, sficiune piōsă și totu ce o deosebesce de celalaltu sexu și o supune lui, dēr într'unu mod, care să ridice numai farmecul ei. — Așadēr după părerea acēsta ar trebui să cultivăm mai mult slăbiciunea femeii, decăt taria ei, mai multu prostia, decăt înțelepciunea ei, femea ar trebui să fiă slabă, fri-cōsă, mirăciōsă, fără de caracter, c'unu cuvētū o ființă de a doua mână; atunci ea ar trebui să fiă crescutu mai multu ca o jucăria a bărbatului, decăt, ca o ființă de sine stătătoare seu ca femeă, mamă, soțîă. Așa și Pope asigură în scrierea sa „asupra moralității“ că cele mai multe femei nici n'arū avē caracter, dēr Pope n'a știut să judece femeile, și abia a știut să judece pe bărbat.

Și acuma încă este unu obicei generalu, de a cultiva slăbiciunea femeii, în locu de a cultiva puterea ei, și a-o face mai multu fermecătoare decăt de sine stătătoare. Pe contul sănătății ei corporales și spirituale, flexibilitatea ei, ba și sēmțibilitatea ei se măresce. Ea trāesce numai în simpatia altora. Ea se îmbracă spre a fermeca și învăța fôrte multe, numai spre a atrage pe bărbat. Slabă, tremurătoare și atērnătoare femea este ađi în pericolul de a deveni încorporarea dicalei italieneșci: așa de bună, încăt nu e bună de nimic!

Tocmai împotrivă cu acēsta, în tineri adeseori, se cultivă egoismul. Pe cānd băiatului i-se dă să cunoscă, că elu pretutinden și

în ori-ce situațiune trebuie să se razime pe sine însuși și pe puterile sale, pe fată o învăță să aștepte tōte dela alții, nimic dela ea însăși, așa că ea în tōte privințele este atērnătoare. Astfelu la băiatu se cultivă spiritul pe contul inimii, la fată adeseori cu totul contrarū: inima pe contul spiritului.

Cei din vechime erau de părere, că și fetele trebuie să aibă cunoscință de viēță cānd se mărîtă, mai alesu erau de părere, că hărnicia unei femei nu-o pôte înlocui nici o zestre, care astădi de obicei e lucru principalu.

Lycurg, care a dat legea în Sparta, a dîs clar, că nici o fată să nu capete zestre. Fiindu întrebatu care e cauza, că a orēnduit acēsta, elu dîse: Nici să nu rēmână neinsurați unii din causă că sunt sēraci, nici să nu fiă luați alții din causă, că sunt bogăți, ci junii să nu se uite decăt la moralitate și hărnicia casnică.

Și Platone dîce: O fată bine crescută e de ajunsu inzestrată.

Horatiu dîce totu așa: Virtutea părinților este cea mai bună zestre.

Marele Temistocle a preferit mai bine a da pe fiica sa unui bărbat cinstit cu moravuri dubioșe și dîse: Voiu mai bine bărbat care are lipsă de bani, decăt bani fără bărbat.*)

(Va urma).

Literatură.

Atragem atențiunea d-lorū învățatori dela școlele populare asupra următoarelor cărți didactice, care au fost recomandate cu multă căldură din partea critice:

1. **Fisică pentru școlele populare**, de D. Făgărășanu, prețulu broș. 30 cr., leg. 35 cr.
2. **Geografiă pentru școlele populare române** de D. Făgărășanu și S. Moldovanu, prețulu broș. 25 cr.
3. **Geografiă pentru școlele elementare**, de Dr. N. Popu, broș. 25 cr.
4. **Istoria patriei în legătură cu istoria universală**, de S. Moldovanu, prețulu broș. 26 cr.

Cărțile au apărut în editura librăriei H. Zeidner din Brașov, care totu la 10 esemplare procurate pune la dispozițiunea d-lorū învățatori câte unu esemplar gratuit pe sēma școlilor sēraci.

*

*) Adecă mai bine unui sēracu, care e bărbat, decăt unui bărbat, care nu e bărbat.

i-a datu nici rubla. Iefim rēmase singur.

A doua di eră se duse la capela mormētului, însoțit de un bătrănu din guvernamentulu Tambov, cu care călătorise pe mare. Elu voia s'ajungă înainte, dēr eră l'au respinsu și se puse lângă un stēlp și se rugă. Elu se uită înainte sub lămpi, tare aprōpe de mormētulu lui Christos, chiar în frunte stă Ieliseu, cu mările ridicate ca unu preotlu la altar și chelia lui strălucese peste totu capul. Acum nu o să-l scapă din vedere, gāndesce Iefim. Ii succese să se îndese înainte — Ieliseu nu-i acolo.

Și a treia di se duse Iefim la slujbă și eră vede: la locul celu mai sfințit, la vederea tuturor, stă Ieliseu, cu mările ridicate și caută cu ochii în sus, ca și cānd ar vedē ceva dēsupra sa: și chelia îi luminēză totu capul. Bine, gāndesce Iefim, acum nu-l voi scapa din vedere, mē voi aședă la eșire, d'acum desigur nu ne mai despărțim. Iefim eși afară și așteptă până s'a dusu tōtă mūțimea — Ieliseu nicār.

Șese sēptemāni rēmase Iefim în Ierusalim și cercetă locurile sante, a fostu la Vifleem și în Betania și la

Iordanu, la mormētulu lui Christos lāsă să-i pecetlușcă o cămașă nouă în care să se potă îngropa. Luă cu sine pāmētū și luminări dela locurile sante, umplu o sticlă cu apă din Iordan, chelțul banii, oprindu-și numai unu restu micu pentru reîntōrcere. Se luă la drum, veni până la Iaffa, călători cu corabia la Odessa, și se duse cātră casă pe jos.

XI.

Iefim se întorse totu pe același drum. Cu cāt înainta mai tare, cu atăta era mai îngrijat, că cum voru trăi acasă fără de el. Multă apă curge într'unu an, gāndesce el. Pentru casă adună omul viēță întrēgă, dēr să o risipescă nu-i trebuie multă vreme. Ce economiă va fi purtat feciorul cum s'a ivit primăvera — cum au ernat vitele — ore casa clădită-i gata, cum le-am spus eu? Ajunge la locul, unde s'a despărțit anul trecut de Ieliseu. Omenii nu-i mai puteai cunōsce. Cu unu an înainte în miseria mare și astădi trāescu fără lipsuri. Recolta pe câmpu eșice ca Dunărea. Toți se reculeseră și uitară suferințele de mai înainte. Cānd ajunse Iefim în satu dintr'o colibă sare înainte o fetișoră în cămașă albă.

„Bunicule, bunicule, vină la noi!“

Iefim voia să trecă înainte, dēr fetița nu-l lāsă mai departe, ilu prinse de haină, ilu trase în colibă și rise.

Și țeranca și unu băiatandru eșiră pe scară înainte și-lu chiămară înăuntru.

„Vino la noi bunicule, să cinez și să mē aiei peste nōpte.“

Iefim intră în casă. Voiu întreba despre Ieliseu, își gāndesce el. Pentru-că asta era coliba în care intrase el, ca să bea. Țeranca îi luă desagii din spate, îi dete apă să se spele și-lu pofti să ședă la mēsă. După aceea îi aduse lapte, plācintă umplută cu cașu prōspēt și ciorbă de hrișcă. Tarasci le mulțumi frumos și-i lăudă că primesc bine pe peregrini.

Femeia clătina din cap.

„Cum am puté fi altfel?“ dîse ea. „Unu peregrinu ne-a învățat să cunōcem viēța. Noi uitasem de Dumneșu, și elu așa ne-a pedepsit, că toți ne așteptam mórtea. În vēră trecută ajunsesem că zăceam toți — n'aveam ce mânca și eram bolnavi. Și am fi murit, dēr Dumneșu ne trimise pe unu bătrănu așa ca tine. În amēda mare intră, ca să bea și ne vedu, i-se

facu milă și se opri la noi. Ne-a dat de beut și de mncat și ne-a pus în picioare și ne rēscumpără pāmēnturile zălogite, cumpără cal și trāsura și ni-l lāsă nou.“

În colibă intră o bătrănu și înterupse vorba femeii.

„Și noi singuri nu scim,“ dîse ea, „fost'a elu om, ori unu inger alu lui Dumneșu. Pe toți îi iubea el, de toți avea milă și s'a dus, fără să spună, cine e? așa, că nu scim pentru cine să ne rugăm lui Dumneșu. Pare că vedu ca acum: eu zac, așteptu mórtea — intră unu bătrănu, om de rēndu, chelu, ca să bea apă. Ce caută unu pierde-veră ca asta pe aici? gāndeam eu păcătōsa. Și acum elu — ce nu ne-a făcut! Cum ne vedu, de locu își luă desagii din spate, aici în locul acesta îi deslegă...“

Fetița se mestecă'n vorbă.

— „Nu, bunică, mai înteu a pusu desagii aici, în mijlocul colibe, după aceea i-a pus pe laviță.“

Și ele se certă și pomeniau tōte vorbele și faptele lui: unde a ședut, unde a durmit, ce a făcut, ce și cu cine a vorbit.

A apărută „Noul abedar ilustrat” pentru școlile primare de ambele sexe, de *Domețiu Dogariu*, director și învățător la școala capitală din Satulungu (Săcele). Partea I pentru anul I de școală. După metoda *Vogel* numită metoda ulă analitico-sintetică ală cuvintelor normale. Editura librăriei H. Zeidner în Brașov. Tiparul tipografiei arhidiecezane în Sibiu 1891. Prețul unui exemplar 15 cr.

Abecedarele d-lui D. Dogariu s'au bucurat totu-deuna de o trecere mare, de care cu dreptu cuvântu pôte spera autorul și la edițiunea acēsta, *Domețiu* s'a nisuită a-lu potriți cătu mai bine pentru instruirea cu efectu a micilor școlari începători, fiindu compusă după metoda lui *Vogel* numită metoda ulă analitico-sintetică ală cuvintelor normale. Metoda acēsta, ca celu mai recomandabilu, e nou și se preferă metodelui scripto-legicū de deosebire în Germania, în Austria, în Svedia, în Danemarca, în Rusia chiar, unde se răspândesc din ce în ce totu mai multu. Abecedarul e provēdūtă cu ilustrațiuni abundente, frumoșe și expresive, așa că copilul, intuitiv distinge ușor și află numai decâtu litera necunoscută, ce are sē o învețe din cuvântul silabisatū, ca noțiune cunoscută. La sfirșitul abecedarului suntu adăugate și 18 buoșfi de cetire ușore de înțelesu, frumoșe și instructive, reoglinându-se în ele o ore-care învățatură morală. Afară de acēstea mai conține și o tabelă aritmetică despre cele patru operațiuni cardinale în cercul numerilor dela 1 până la 10. Unu conductoru practicū pentru aplicarea acēstui abecedarū asemenea se pôte procura dela autoru și dela editorul abecedarului. m.

MULTE ȘI DE TOTE.

Dilele critice din 1891.

De curēndu a apărutū calendarul lui R. Falb: „dilele critice” pe anul 1891. Profesorul Falb calculează constelațiuni, adecă pozițiile reciproce dintre soare, pământu și lună, și din constelațiuni, face conclusioni asupra modului cum influințează atracțiunea sōrelui și a lunii, asupra tuturor părților constitutive fluide și gazose de pe rotogolul pământului. Influența acēsta, după profesorul Falb, se arată în conturbări mari de timpu, ploa abnorme, cutremur de pământu și explosiuni de vremi grele. Dilele în cari se întâmplă perturbațiuni de acēstea, profesorul Falb le numesc „dile critice”. După felul lor ele sunt de trei ordini. Pentru anul 1891, dilele critice sunt următoarele a) de ordinea primă 18 Septemvre, 17 Octomvre, 10 Martie, 8 Aprilie, 19 Augustu, 9 Februarie, 16 Noemvre, 8 Maiu, — b) de ordinea a doua: 10 Ian., 21 Iulie, 25 Martie, 15 Dec., 6 Iunie, 24 Aprilie, 30 Actomvre, 1 Nov. și 23 Maiu, — de ordinea a treia: 23 Febr., 22 Iunie, 3 Sept., 31 Dec., 4 Aug., 25 Ian.,

6 Iulie. Cu totulu vomu avē dera în anul următoru douăzeci și cinci de dile critice. În anul curentu mai avem următoarele dile critice: 12 Noemvre și 12 Dec. de ordinea a doua; 26 Nov. și 26 Dec. critice de ordinea a treia.

Inmormântare civilă.

Dilele acēstea a muritū în Parisu văduva cunoscutului deputat bohemu Dr. Branner. Ea se întorcea de la băile de mare. În testamentu ea dispuse sē-i se ardă cadavrul și pentru inmormântare în Praga sē-i trimită numai cenușă. Așa s'a și întâmplatū. Aici însă preoții au refusatū ceremoniile de inmormântare, cōsciugul n'a fostu stropitū cu apă sfințită și rugăciuni n'a fostu ertatū sē se facă pentru ea. Rudeniile s'au adresatū telegrafice cătră arhiepiscopul din Praga, care de pe atunci se afla în Breslau și l'au rugatū sē dea contra-ordinu. Răspunsul fū negativu. Cōsciugul cu urna s'a aședatū în casa rece, de unde s'a transportatū în cripta familiară, în prezența unui publicu numerosu. Cum s'a deschisū cripta, apāru preotul, stropit din ea cu apă sfințită, ocolindū cu grijă pe alu văduvei Unu fruntașu bohemu ținu cuvântul funebralu, în care spuse, că despăgubirea cea mai bună pentru refuzarea ceremoniei bisericesci, reposata, care trăindū, jertfise sume mari pentru biserici, o are în împărțășirea cea mare a publicului la inmormântare. Apa sfințită, dīse mai departe, se suplinese prin lacrimile sincere ale prietinelor ei.

Sciri comerciale.

B.-Pesta, 25 Octomvre. Productele au fostu și sēptemăna trecută binișorū căutate atātū pentru exportu, cătu și pentru consumul internu. Manufacturile încă au avutū trecere. Baii suntū totu puțin în piață.

Cereale. Prețurile în piețele americane și englese s'au menținū urcate din contră în Franța și Germania ele au mai scăpētātū ceva.

În B.-Pesta grăulū a avutū, sēptemăna trecută tendență forte fermă, prețurile în urcare. Mișcarea 250.000 măji metr. — Sēcara totu asemenea. Mișcarea 15000 măji metr. — Orzulū s'a urcatū cu 15—20 cr. Mișcarea cam 6000 măji metr. Porumbulū vechiu, căutare mai slabă, pe cându celū nou s'au vëndutū cu prețu urcatū de 15—20 cr. — Ovēsulū s'a urcatū cu 5—10 cr. Mișcarea cam 4.500 măji metr.

Colonialele au avutū căutare indetultorie.

Păstăioșele s'au vëndutū puțin.

Prețurile, ca în sēptemăna premergētore.

Miere s'au oferitū 100 măji metrice din Slavonia cu 31 fl., cumpărătorii au datū numai 29 fl.

Nucile se caută. Prima din Transilvania notēză 25.50—26.50 fl.

Unsore de porcū. În lipsă de marfă, prețurile s'au urcatū și mai tare. În orașu cu vasū cu totu s'au vëndutū cu 55.50, 56 fl. fără vasū 53.50—54 fl.

Sēulū 36—37.

Lămurī. Lăna pentru postavuri militare au fostu binișorū căutată, celelalte soiuri neschimbate.

Peile au avutū negoțu viu, s'au vëndutū 12.000 pei de oi sērbesci cu 58 fl. kilogr. 6000 de Bosniași Banatū cu 68—69 fl., 4000 de Macedonia cu 65 fl., 4000 de Bacica cu 52—53 fl. suta de kilogr.

Căendarulū sēptemănei.

Octomvre	are 30 zile.	Brumărel.
1890	Dilele sēptem.	Sōrele răsare apune
Dum.	21. Cuv. Ilarionū	6. 47 4. 51
Luni.	22. Par. Averchie	6. 48 4. 49
Mărz.	23. Ap. Iacov fr. D lui	6. 50 4. 47
Mercuri.	24. Mart. Areta	6. 52 4. 46
Joi.	25. Mart. Macrimu	6. 54 4. 44
Vineri.	26. M. Mart. Dimitrie	6. 55 4. 43
Sămb.	27. Mart. Nestorū	6. 56 4. 41

Căendarulū la Lucea de Viera

din 31 Octomvre st. a. 1890

Renta de aurū 4%	101.80
Renta de hărtiă 5%	99.80
(mprumutulū căilorū ferate ungare)	
aurū	113.10
ito argintū	96.40
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	111.—
Bonuri rurale ungare	79.—
Bonuri croato-slavone	104.25
(mprumutulū cu premiulū ungarescū)	137.58
Despăgubirea pentru dijma de vinū ungarescū	—
Cosuri pentru regularea Tisei și Szehedinului	126.60
Renta de hărtiă austriacă	88.80
Renta de argintū austriacă	88.85
Renta de aurū austriacă	107.—
Cosuri din 1860	137.20
Acțiuni bāncei austro-ungare	982.—

Acțiuni bāncei de creditū ungar. - 350.50

Acțiuni bāncei de creditū austr. - 305.50

Galbeni împărătesci - 5.46

Napoleon-d'ori - 9.12

Mărci 100 imp. germane - 56.50

Contra 10 Livras sterline - 114.75

Cursulū pietei Brașovū

din 1 Noemvre st. a. 1890.

Banote romānesci	9.06	vând.	9.10
Argintū romānesc	9.—	„	9.05
Napoleon-d'ori	9.07	„	9.12
Lire turcesci	10.30	„	10.35
Imperiali	28	„	9.33
Galbeni	5.30	„	5.35
Serie. fone. „Albina” 4%	101.—	„	—
„	5%	„	99.50
Ruble rusești	138.—	„	139.—
Mărci germane	6.—	„	56.50
Discontulū	—	pe anū	—

Proprietarū:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorū responsabilū interimalū:
Gregoriu Maiorū.

Invențiune prețioasă!
„CANNABINAE.”

(Trypium). Distinsă! Efectulū ei vīdecătorū radicalū și sigurū este recunoscutū atātū în patriă, cătu și în străinătate. Contra bōlelorū uretrei, a sculamentelorū ori-cātū de inechite, greutăților de urinare, polițiunilorū și contra bōlelorū secundare ori-cātū de rezistente, se pôte folosi cu succesū. Cu prescriere medicală de folosire în tōte limbile. Prețulū unui flaconū micū de „Cannabinae” este 2 fl. 50 cr. O doză 5 fl. Injecțiune 50 cr.

[Pe sēma femeilorū preparate separate contra pōlei albe spre folosire internă și esternă].— Se pôte comanda cu rambursă poștală dela proprietarulū preparatelorū

Andrei Zăgonyi-Széles,
farmacistū în Geogaiu (Algyógy, baie în Transilvania).

În Budapesta se capētă la Iosifū Török, farmacistū, Király-utca 12, în drogueria ereșilorū Kochmeister, Nagykorona-utca 32 și în drogueria lui Neruda Nándor, Hatvani-utca 9. 423,20-20

Unū absolventū

de 4—5 clase gimnasiale, de naționalitate romānă se primesc la farmaciă ca elevū.

A se adresa la farmacistulū

I. Șvetc, Oltenitza lângă Dunăre, (Romānia). 451,3—3

In allen Trafiken und Galanterie-Geschäften.

Das beste Cigaretten-Papier ist das echte

LE HOUBLON

FRANZÖSISCHES FABRIKAT VON CAVLEY & HENRY PARIS

SILBERNE MEDAILLE, Weltausstellung Paris 1889

General-Depot: OTTO KANITZ & CO., WIEN.

Sera veni și țărānulū cu calulū și istorisi de Ieliseiu, cum a trăitū la ei.

„De n'ar fi venitū elū la noi,” dīse elū, „amū fi muritū toți în pēcate. Desperatū zăceamū de mōrte, cărtiamū în contra lui Dumneșeu și a omenilorū. Elū ni-a ridicatū în piciorē și prin elū amū recunoscutū pe Dumneșeu și amū căpētātū încredere cătră omenii bunī. Christosū sē-i rēsplătescă. Mai nainte trăiamū ca dobitocele, elū ni-a făcutū omeni.”

Iefimū se pune sē se culce, dēr nu pôte dormi. Ieliseiu nu-i iese din minte cum l'a vēdūtū în Ierusalimū de trei ori, în fruntea tuturorū.

Va sē dīcă, gāndescē elū, aici mī-a eșitū elū înainte. Primit'a Dumneșeu jertfa mea, nu sciū — a lui însă, a primit'o Domnulū.

A doua dī își luă dīna bună dela gazde. Aceștia îi deteră de drumū plăcintă cu cașū și se duseră la lucrulū lorū. Iefimū se duse cătră casă.

XII.

Unū anū de când plecase Iefimū de acasă, în primăverē se întorse eră.

Sosise sēra. Feciorulū era în crīșmă și intră curēndū beatū în casă. Iefimū l'a întreatū de una-alta și băgă îndată

de sēmă, că feciorulū prādase multī bani și că n'a grijitū cum se cade de economiă. Tata certă, fiulū începe cu vorbe urite.

„Trebuia sē te misci și tu,” strigă elū. „Dēr tu te-ai dusū, ai luatū cu tine toți banii, și acum vrēi sē-ți dau eu banī.”

Bētrānulū se nēcăji, bātū pe feciorū. A doua dī mergēndū Iefimū Tarasci la staroste, ca sē-i înapoieze biletulū de călătorīă, trecū pe lângă curtea lui Ieliseiu. Bētrāna lui Ieliseiu stētea dina-intea casei.

„Bine ai venitū, cumetre. Dragulū meu ai umblatū sānētosū?”

Iefimū Tarasci stete în locū.

— „Mulțămītă lui Dumneșeu,” dīse elū „am venitū acasă, pe bētrānulū tēu l'am pierdutū, dēr audū, că elū a venitū acasă.”

Și bētrāna începū la vorbă — îi plăcea sē flecārēscă.

S'a reintorsū. făcētorule de bine, îndată după Sānta Mariă. Ce bine ne-a pārutūt că l'a adusū Dumneșeu.

Supērați eram fără de elū. Cu lucrū nu o mai pôte elū duce așa bine — a îmbētrānitū și elū. dēr ori-cum, elū este capulū, și cu elū ne simțimū mai voioși.

Și cum s'a bucuratū și băiatulū!

Fără elū, dīcea acēsta, e ca și cum ni-ar lipsi lumina ochilorū. Triștī, eramū fără elū, noi îl iubimū, și multū îl iubimū!”

„Ei, acasă e acum?”

„Acasă, drăguța, în grădină, adună roii. Dīce, că roii au eșitū bine. Așa putere a datū Dumneșeu albinelorū, că bētrānulū nu ține minte se fi pomenitū așa ceva. Dumneșeu nu numēră pēcatele. Intră, dorite. Cum se va bucura bētrānulū!”

Iefimū trecū prin tindă, peste curte în grădina de stupi. Ieliseiu stă sub mestēcānū, fără mrējă, fără mānuși, în trunū caftanū surū, cu mānile întinse și privește spre cerū, chelia îi luminēză totū capulū, tocmai cum stētea în Ierusalimū la mormēntulū Domnului, și d'asupra lui ca în Ierusalimū fulgeră prin mestēcānū, peste capulū lui sē jōcă în rașele sōrelui albine naurite, ca și cum ar fi fost într'o cunună, bājbae în jurulū lui, dēr nu'lū întēpă.

Bētrāna lui Ieliseiu își strigă bārbatulū.

„A venitū cumētrulū, dīse ea. Ieliseiu se uită îndērētū, își ia cu grijă albinele din barbă și merge veselū înaintea cumētrului sēu.

„Ești sānētosū, cumetre, sēnētosū, omū bunū? Ai umblatū bine?”

„Piciorēle au mersū și apă țī-am adusū din riulū Iordanului. Vină la mine, ia-ți-o. Dēr dēcă a primitū Domnulū jertfa.”

„Ei, mulțumita lui Dumneșeu, sē lāudāmū pe Isusū Christosū!”

După o tăcere scurtă Iefimū începū eră vorba.

„Cu piciorēle am fostū acolo, dīse elū, dēr dēcă am fostū cu sufletulū acolo sēu alteineva....”

„Dumneșeu sciē, cumetre, Dumneșeu.”

„Pe drumū am intratū în Colibă, în care ai rēmasū tu îndērētū....”

Ieliseiu se spāriă.

„Vreera Domnului, cumetre, vreera Domnului. Dēr vino în casă, voiū aduce miere.”

Și Ieliseiu întrerupse vorba și începū despre treburi de casă.

Iefim suspină și nu vorbi nicī despre omenii din colibă, nicī că l'ar fi vēdūtū în Ierusalimū. Și a cuprinsū în mintea sa că lui Dumneșeu numai acēa jertfa îi place, care o îndeplinimū din dragoste și prin fapte bune.

Schwarze, weisse und farbige Seiden-Damaste
 von fl. 1.40 bis fl. 7.75 p. Meter (18 Qual.) — versendet roben- und stückweise porto-
 und zollfrei das Fabrik-Depôt **G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.) Zü-
 rich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Anunț.

Imi iau libertatea a aduce la cunoscința onoratalui publicu, că am deschis în *pietă*, **Tergulul Inului No. 27,**

UNŪ ATELIERŪ DE CROITORIA

Pracsa mea îndelungată pe acestu teren și perfecționarea în studiul croitului academicu mă punu în poziția de a pute corăspunde pe deplin cerințelor on. publicu la tôte ocaziunile cu ce este mai *bună, solidu și plăcutu*, și voiu pute corăspunde ori și cărei încredințării, ce cade în sfera croitoriei *prompt și după modă*.

Apelându der la sprijinul binevoitoru alu onor. publicu imi permitu tot-odată a-lu asigura, că nisuința mea totdeuna va fi, a câștiga deplina mulțumire a clientelei mele prin o lucrare conșciențioasă și promptă.

Cu distinsă stimă
Nicolau Turcu,
 croitoru.

TINICHIGERIA NOUĂ.

Subsemnatul încunoscințeză prin acēsta pe onorat. publicu din orașu și împrejurime, că a înființatū în pietă d'aci

STRADA HIRSCHER No. 17

(mai înainte Strada Teatrului)

unū atelieru de tinichigeriă pentru clădirī, obiecte de galanteriă și geamuri (ferestre), și se recomandă pentru esecutarea tuturor lucrărilor, precum și a reparaturilor aparținătoare de meseria sa cu promptitudine, în modu solidu și cu prețurile cele mai eține.

Cu profundă stimă
FRANZ FRIEDEL
 Tinichigiu și geamgiu.

4443-3

ANUNȚ.

DENTISTUL DR. GUST

ține consultațiuni dela 9—12 și dela 2—5 ore

TÊRGULŪ PÔMELORŪ No. 93

Scôtorea dinților cu și fără de narcosă.
 Plombarea dinților cu Cementu, argintu și aurū.
 Dinți artificiali.

248

Domnii, ce se abonēză din nou, sē binevoiască a scrie adresa lămuritū și sē arate și posta ultimă.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predealu				Predealu—Budapesta				B.-Pesta—Aradū—Teluș				Teluș—Aradū—B.-Pesta				Copsa-mică—Sibiu			
Trenu accelerați.	Trenu accelerați.	Tren de pers.	Tren de pers.	Trenu accelerați.	Trenu accelerați.	Tren de pers.	Tren de pers.	Trenu accelerați.	Trenu accelerați.	Tren de pers.	Tren de pers.	Trenu accelerați.	Trenu accelerați.	Tren de pers.	Tren de pers.	Trenu accelerați.	Trenu accelerați.	Tren de pers.	Tren de pers.
Viena	3.25	8.—	10.50	Bucuresci	7.55	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teluș	—	12.59	4.51	Copsa-mică	4.05	10.47	7.13
Budapesta	9.25	2.—	7.35	Predealu	1.08	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	1.39	5.27	5.27	Șeica mare	4.35	11.17	7.47
Szolnok	11.29	4.05	11.07	Timișu	1.37	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințulu de josu	1.56	5.44	5.44	Lămneșu	5.16	11.58	8.20
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	Brașovu	2.13	5.50	10.17	Aradū	8.10	4.10	5.50	Orăștia	2.23	6.05	6.05	Oena	5.47	12.29	8.59
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	Feldiōra	2.4—	4.—	10.32	Glogovaț	2.20	4.22	6.02	Simeria (Piski)	2.49	6.28	6.28	Sibiu-Copsa-mică	6.10	12.52	9.23
Mezō-Telegd	2.32	7.11	3.02	Apața	3.12	4.44	11.04	Gyōrok	2.34	4.46	6.23	Deva	3.53	7.25	7.25	Sibiu	7.35	4.34	9.50
Rév	3.02	7.41	3.45	Augustinū	3.32	5.20	11.30	Paușu	3.05	4.58	6.34	Branicea	4.18	7.45	7.45	Oena	8.02	4.58	10.14
Bratca	3.33	8.16	4.31	Homorodū	3.47	5.47	11.51	Radna-Lipova	3.23	5.16	6.52	Iia	4.43	8.10	8.10	Lămneșu	8.30	5.25	10.40
Bucia	—	—	—	Hașfalēu	4.20	6.35	12.27	Conop	3.39	5.38	7.17	Gurasada	4.53	8.21	8.21	Șeica mare	9.05	5.55	11.10
Ciucia	4.26	9.05	5.40	Sighișōra	4.25	8.12	—	Bērzava	—	5.53	7.33	Zamū	5.21	8.48	8.48	Copsa-mică	9.34	6.20	11.35
Huedin	4.55	9.35	6.22	Elisabetopole	5.45	8.42	—	Soborșinū	—	6.15	8.20	Bērzava	5.56	9.17	9.17	Cucerdea-Oșorheiu	—	—	—
Stana	—	—	6.22	Mediașu	6.12	9.29	—	Zamū	—	6.58	8.49	Conopū	6.45	9.54	9.54	Reghinulū sāsescū	—	—	—
Aghiriș	—	—	6.35	Copsa mică	6.33	10.10	—	Gurasad.	—	7.22	9.16	Radna-Lipova	7.02	10.09	10.09	Cucerdea	4.55	8.20	2.55
Ghirbēu	—	—	6.59	Micāsasa	6.48	10.32	—	Iia	—	7.33	9.32	Paușu	7.36	10.38	10.38	Cheța	3.35	8.50	3.29
Nădășel	5.49	—	7.11	Blășiu	6.48	11.47	—	Branicea	—	7.54	9.51	Gyōrok	7.50	10.51	10.51	Ludoșu	3.46	9.11	4.06
Clușiu	6.02	10.35	7.39	Crăciunelū	7.22	11.37	12.32	Simeria (Piski)	—	8.14	10.18	Glogovaț	8.43	11.03	11.03	M. Bogata	3.56	9.20	4.15
Apahida	5.12	11.02	7.52	Teișu	7.51	11.52	12.44	Orăștia	—	8.43	10.44	Aradū	7.45	9.05	12.10	Iernutū	4.33	9.57	4.54
Ghiris	6.27	11.23	8.11	Aindū	7.54	1.23	1.80	Șibotū	—	9.12	11.14	Szolnok	7.45	9.05	12.10	Sănpaulū	4.48	10.12	5.10
Cucerdea	7.56	1.18	9.49	Vințulu de susu	8.15	1.50	1.54	Vințulu de josu	—	9.34	11.39	Budapesta	11.51	2.25	4.47	Mirășteu	5.11	10.35	5.34
Uioara	—	1.25	9.56	Uioara	—	2.20	2.16	Alba-Iulia	—	10.17	12.26	Viena	1.55	5.50	7.45	Oșorheiu	5.30	10.54	5.35
Vințulu de susu	—	1.33	10.02	Cucerdea	—	2.28	2.23	Teișu	—	10.44	12.58	—	7.20	1.40	6.05	Reghinulū sās.	5.50	4.58	—
Aind	8.21	1.55	10.22	Ghirisū	8.45	2.46	2.39	Simeria (Piski)-Petroșeni	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sāsescū	—	—	—
Clușiu	8.37	2.14	10.39	Apahida	9.16	3.33	3.15	Petroșeni-Simeria (Piski)	—	—	—	—	—	—	—	Oșorheiu-Cucerdea	—	—	—
Teișu	8.42	2.24	10.57	Clușiu	—	5.—	4.32	Simeria	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sās.	—	—	—
Crăciunelū	—	2.49	11.20	Nădășelū	10.36	5.25	4.55	Streiu	—	—	—	—	—	—	—	Oșorheiu	—	—	—
Blășiu	9.14	3.02	11.36	Ghirbēu	10.48	6.05	5.30	Hașegū	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sās.	—	—	—
Micāsasa	—	3.33	12.04	Uioara	—	6.26	5.48	Fu	—	—	—	—	—	—	—	Oșorheiu-Cucerdea	—	—	—
Copsa mică	9.49	3.48	12.23	Aghireșu	—	6.42	6.11	Crivadia	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sās.	—	—	—
Mediașu	10.07	—	12.39	Stana	—	6.58	6.11	Pui	—	—	—	—	—	—	—	Oșorheiu	—	—	—
Elisabetopole	10.30	—	1.08	B. Huedin	—	7.24	9.43	Hașegū	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sās.	—	—	—
Sighișōra	11.06	—	1.50	Ciucia	—	7.47	6.43	Streiu	—	—	—	—	—	—	—	Oșorheiu	—	—	—
Hașfalēu	11.22	—	2.06	Bucia	—	8.27	7.12	Banița	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sās.	—	—	—
Homorodū	12.37	—	3.20	Bratca	—	8.49	9.08	Petroșeni	—	—	—	—	—	—	—	Oșorheiu	—	—	—
Augustinū	—	—	3.56	Rév	—	9.08	10.56	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sās.	—	—	—	
Apața	1.26	—	4.18	Mezō-Telegd	—	9.28	7.51	—	—	—	—	—	—	—	Oșorheiu	—	—	—	
Feldiōra	1.47	—	4.44	Oradea-mare	—	10.04	8.17	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sās.	—	—	—	
Brașovu	2.23	—	5.20	P. Ladány	—	10.41	8.42	—	—	—	—	—	—	—	Oșorheiu	—	—	—	
Timișu	3.15	—	6.14	Szolnok	—	11.06	8.47	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sās.	—	—	—	
Predealu	3.47	—	6.45	Budapesta	—	11.51	5.10	—	—	—	—	—	—	—	Oșorheiu	—	—	—	
Bucuresci	9.30	—	11.36	Viena	—	12.08	10.40	—	—	—	—	—	—	—	Reghinulū sās.	—	—	—	

Nota: Numerii incuadrati cu linii grose însemnează orele de noapte.